

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2023-2-015 (Soruşturma/Taahhüt)
Karar Sayısı : 23-60/1167-418
Karar Tarihi : 21.12.2023

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Ahmet ALGAN (İkinci Başkan), Hasan Hüseyin ÜNLÜ,
Ayşe ERGEZEN, Cengiz ÇOLAK, Berat UZUN

B. RAPORTÖRLER : Dr. Mehmet YANIK, Harun ÇALI, Muhammed Salih TÜRK,
Muhammed Enes DOĞAN

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : - Aksaray Unlu Mamülleri Gıda Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi
Temsilcisi: Av. Özlem ŞEN ABAY
Göreme Sokak No:8/4 Kavaklıdere Çankaya ANKARA

D. ŞİKÂYETÇİ : - Resen

- (1) **E. DOSYA KONUSU:** Rekabet Kurulunun 13.07.2023 tarihli ve 23-31/594-M sayılı kararı uyarınca, Aksaray Unlu Mamülleri Gıda Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi'nin alıcılarının satış yapacakları bölgeleri kısıtlamak ve alıcılarına rekabet etmeme yükümlülüğü getirmek suretiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiği iddiasına yönelik olarak yürütülen soruşturma kapsamında Aksaray Unlu Mamülleri Gıda Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi tarafınca sunulan taahhüt metninin değerlendirilmesi.
- (2) **F. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurulunun (Kurul) 16.03.2023 tarihli ve 23-14/235-M sayılı kararıyla, Aksaray Unlu Mamülleri Gıda Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi (UNTAD) hakkında 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 4. maddesini ihlal ettiği iddiası ile ilgili olarak önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. Başkanlık Makamınının 13.06.2023 tarihli ve 66582 sayılı görevlendirme onayı ile 13.06.2023 tarihinde başlatılan önaraştırma süreci sonunda hazırlanan 07.07.2023 tarihli ve 2023-2-015/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu, Kurulun 13.07.2023 tarihli toplantısında ele alınmış ve 23-31/594-M sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmediğinin tespitine yönelik olarak UNTAD hakkında soruşturma açılmasına karar verilmiştir
- (3) 20.07.2023 tarihli ve 68719 sayılı Soruşturma Bildirimi, 21.07.2023 tarihinde UNTAD merkezinde gerçekleştirilen yerinde inceleme esnasında UNTAD'a elden tebliğ edilmiştir. UNTAD tarafından gönderilen birinci yazılı savunma, 21.08.2023 tarih ve 41736 sayılı ile, yasal süresi içinde Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına intikal etmiştir.
- (4) Önaraştırma ve soruşturma süreçlerinde UNTAD'da yapılan yerinde incelemelerde elde edilen belgeler ile teşebbüsten talep edilen bilgilerin ve belgelerin değerlendirilmesi neticesinde, UNTAD tarafından yanlış ya da yanıltıcı bilgi ve belge verilmesi suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında düzenlenen eylemlerde bulunulduğuna ilişkin olarak hazırlanan 14.08.2023 tarihli ve 2023-2-015/BN-01 sayılı Bilgi Notu Kurula sunulmuştur. Kurulun

17.08.2023 tarihli toplantısında, UNTAD tarafından yanlış/yanıltıcı bilgi verildiğine 23-39/730-251 sayı ile karar verilmiş ve teşebbüse 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca idari para cezası uygulanmıştır.

- (5) Soruşturma sürecinde UNTAD tarafından gönderilen, Kurum kayıtlarına 06.09.2023 tarih ve 42190 sayı ile intikal eden yazı ile 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesinin beşinci fıkrası uyarınca uzlaşma usulünün başlatılması talebinde bulunulmuştur. UNTAD, Kurum kayıtlarına 06.09.2023 tarih ve 42191 sayı ile intikal eden yazısı ile de aynı maddenin üçüncü fıkrası uyarınca taahhüt sunma talebinde bulunmuştur.
- (6) UNTAD'ın uzlaşma usulünün başlatılması ve taahhüt sunma talepleri üzerine hazırlanan 22.09.2023 tarihli ve 2023-2-015/BN-02 sayılı Bilgi Notu, Kurulun 28.09.2023 tarihli toplantısında görüşülmüş ve 23-46/871-M(2) sayı ile UNTAD'ın alıcılarının yeniden satış fiyatlarının belirlenmesine yönelik uygulamaları bakımından uzlaşma başvurusunun kabul edilerek uzlaşma görüşmelerine başlanmasına karar verilmiştir. 12.10.2023 tarihli ve 23-48/930-MUA sayılı uzlaşma ara kararına istinaden UNTAD tarafından hazırlanan uzlaşma metni, 27.10.2023 tarih ve 43967 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir. Nihai olarak Kurulun 09.11.2023 tarihli ve 23-53/999-363 sayılı uzlaşma nihai kararı ile UNTAD'ın alıcıların yeniden satış fiyatını belirlemeye yönelik eylemleri bakımından soruşturmanın uzlaşma usulü ile sonlandırılmasına karar verilmiştir.
- (7) UNTAD'ın alıcılarının satış yapacakları bölgeleri kısıtlaması ve alıcılarına rekabet etmeme yükümlülüğü getirmesi uygulamaları bakımından taahhüt sunma talebinin kabul edilerek taahhüt görüşmelerine başlanmasına ise Kurulun 28.09.2023 tarihli toplantısında 23-46/871-M(1) sayı ile karar verilmiştir. UNTAD ile Kurum merkez binasında 04.10.2023 tarihinde taahhüt görüşmesi gerçekleştirilmiştir. UNTAD tarafından gönderilen Taahhüt Metni, 14.12.2023 tarih ve 46049 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir. Taahhüt Metni'ne ilişkin olarak hazırlanan 15.12.2023 tarih ve 2023-2-015/BN-05 sayılı Bilgi Notu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (8) **G. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili Bilgi Notu'nda, UNTAD tarafından sunulan taahhütlerin teşebbüs açısından bağlayıcı hale getirilmesi ve anılan teşebbüs hakkında yürütülmekte olan soruşturmanın sonlandırılması gerektiği kanaat ve sonucuna ulaşıldığı ifade edilmiştir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. Soruşturma Kapsamında Tespit Edilen Rekabet Sorunları

- (9) UNTAD ile bayileri arasında akdedilen 34 sözleşmeden 32 adedi tek tip sözleşme olarak düzenlenmiş olup, 32 sözleşmenin bayilerin yeniden satış fiyatının belirlenmesine, bayilerin satış yapacakları bölgelerin kısıtlamasına ve rekabet etmeme yükümlülüğüne ilişkin hükümler içerdiği tespit edilmiştir. Her biri farklı tipte olan ve farklı hükümler içeren diğer iki sözleşmede ise 4054 sayılı Kanun kapsamında değerlendirilebilecek herhangi bir hüküm tespit edilmemiştir.
- (10) Teşebbüste 21.07.2023 tarihinde yapılan yerinde inceleme esnasında, UNTAD'ın bayilik sistemi hakkında bilgi talep edilmiştir. UNTAD yetkilisi tarafından verilen cevapta *"Münhasır bayilik sistemi ile çalışılmadığı ama fiili durumda bir bölgede tek çalışan bayilerin olabildiği; pazarın koşullarına göre ikinci, üçüncü bayinin ilerleyen zamanlarda atanabildiği"* ifade edilmiştir. Söz konusu ifadelerden, UNTAD'ın bayilik sisteminin herhangi bir bölge münhasırlığı içermediği anlaşılacakla birlikte, sözleşmelerde bayilere belli bir bölge tahsis edildiği görülmüştür.

- (11) UNTAD ile 32 bayisi arasında akdedilen tip sözleşmeye örnek olarak, *ELİT CHEFS UNLU MAMÜLLERİ GIDA İNŞ. OTOM. TUR. SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.* (ELİT) ile akdedilen sözleşmede yer alan ilgili maddelere aşağıda yer verilmiştir.
- (12) Söz konusu sözleşmenin¹;
- “*DAĞITIM ALANLARI VE SATIŞ HATALARI*” başlıklı 9. maddesinde,
“Bayi şirketin bütün mallarını bayilik olarak MANAVGAT VE ALANYA İLÇELERİNDE satmakla yükümlüdür.
Bayi, dağıtım alanında Rut çizelgesini şirket ile açık olarak paylaşacaktır.
Şirket gerek gördüğü alanda noktaların ziyaret fkansına ve rut çizelgesine müdahale edebilir.
Bayi şirketin herhangi bir mamülü için adı geçen vilayetlerde veya bir başka bölge için bir başka 2. şahıslara Bayilik vermesi söz konusu değildir. Ancak TUCCAR PLASİYER USULU ile Tüccar satış elamanlarına ürün verebilir.
Bayinin kapasitesi ve yeteneğinin üzerinde bir satış gelişmiş olduğu takdirde bayi bir alt bayilik veremez. Yetişmediği takdirde şirkete bilgi verir söz konusu bölgede şirket devreye girer. Yapılması gereken karar hakkında tek yetkili şirkettir kısacası keyfiyet hakkına sahiptir.”,
  - “*REKABET YASAĞI VE RAKİP FİRMALAR*” başlıklı 10. maddesinde,
“Bayi şirketin üretmiş olduğu ve üreteceği anlaşma kapsamına giren ürünlerin rakibi olan Türkiye de üretilen ve ithal edilen herhangi bir markanın kendisi ve hissedarı bulunduğu bir şirket tarafından bayisi olamaz satamaz pazarlamasını üstlenemez.”,
  - “*GENEL HÜKÜMLER*” başlıklı 12. maddesinde,
“BAYİ satış noktalarına tavsiye edilen (psf) perakende satış fiyatlarına uyulmasını sağlayacaktır.”,
  - “*SÖZLEŞME SÜRESİ*” başlıklı 16. maddesinde,
“ 1 (BİR) yıldır
*Sözleşmede taraflar ihtilaf çıkmadığı takdirde sözleşme süresi kendiliğinden daha uzun Ve opsiyonlu olarak uzayacaktır.”*²

hükümleri yer almaktadır.

- (13) Dosya kapsamındaki rekabet sorunlarından ilki, UNTAD tarafından alıcılarının satış yapacakları bölgelerin kısıtlanmasıdır. Yukarıda sunulan sözleşmede yer alan “*Bayi şirketin bütün mallarını bayilik olarak MANAVGAT VE ALANYA İLÇELERİNDE satmakla yükümlüdür.*” hükmünden, bayilerin satış yapacağı bölgelerin UNTAD tarafından kısıtlandığı, diğer bir deyişle bayinin sözleşmede belirlenen bölge dışına aktif ya da pasif satışlarının engellendiği anlaşılmaktadır.

¹ Sözleşmede yer alan ifadeler, herhangi bir düzeltme yapılmaksızın aktarılmıştır.

² Bununla birlikte ilgili sözleşmenin 2.1. maddesinde “*İşbu bayilik sözleşmesinin süresi 1 yıldır. Taraflar 1 yıllık sürenin dolmasından en geç 1 Ay önce her iki tarafın karşılıklı ve yazılı olarak bildirmeleri ve karşılıklı teyit etmesi ile İşbu sözleşme 1 yıl daha uzatılmış olacaktır. Bu hüküm müteakip birer yıllık dönemlerde de Aynen geçerli olarak uygulanır.*” hükmü yer almakla birlikte, bu hükmün fiiliyatta uygulama alanı bulmadığı, sözleşmenin süre bakımından 16. madde doğrultusunda değerlendirildiği anlaşılmaktadır.

- (14) Alıcıların bölge dışına yapacakları aktif satışlara ilişkin kısıtlamaların 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği (2002/2 sayılı Tebliğ) kapsamında muafiyetten yararlanabilmesi için, bayilerin satış yapmasının yasaklandığı bölgenin sağlayıcının kendisine veya bir bayisine münhasıran tahsis edilmesi gerekmektedir. 2002/2 sayılı Tebliğ'in 4. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (1) numaralı alt bendinde bu husus, anılan madde kapsamında ağır kısıtlama olarak düzenlenen "*alıcının sözleşme konusu mal veya hizmetleri satacağı bölge veya müşterilere ilişkin kısıtlamalar getirilmesi*" haline bir istisna olmak üzere, "*Alıcının müşterilerince yapılacak satışları kapsamaması kaydıyla, sağlayıcı tarafından kendisine veya bir alıcıya tahsis edilmiş münhasır bir bölgeye ya da münhasır müşteri grubuna yapılacak aktif satışların kısıtlanması*" şeklinde yer almaktadır. Oysa UNTAD'ın tip sözleşmesinde bayilere münhasıran bir bölge ya da müşteri grubu tahsis eden bir hüküm bulunmamaktadır. Bu nedenle UNTAD'ın bayilik sisteminin bölge münhasırlığı içermemesi ve bayileri ile akdedilen sözleşmelerde bayi için belirlenen bölgenin dışına yapılacak aktif satışların yanı sıra pasif satışların da yasaklanması sebebiyle ilgili sözleşmelerin 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan muafiyetin kapsamı dışında olduğu değerlendirilmiştir.
- (15) Dosya kapsamındaki rekabet sorunlarından bir diğeri, UNTAD tarafından bayilere belirsiz süreli rekabet etmeme yükümlülüğü getirilmesidir. UNTAD'ın 32 bayisi ile imzalamış olduğu tip sözleşmede yer alan "*Bayi şirketin üretmiş olduğu ve üreteceği anlaşma kapsamına giren ürünlerin rakibi olan Türkiye'de üretilen ve ithal edilen herhangi bir markanın kendisi ve hissedarı bulunduğu bir şirket tarafından bayisi olamaz satamaz pazarlamasını üstlenemez.*" ifadesinden, bayilerin UNTAD ürünleri dışında başka herhangi bir ürünün satışını yapmasının engellendiği, bir başka ifadeyle bayilere rekabet hukuku bağlamında tek elden satın alma veya rekabet etmeme yükümlülüğü olarak adlandırılan bir kısıtlama getirildiği görülmektedir. Bununla birlikte ilgili tip sözleşmenin "*SÖZLEŞME SÜRESİ*" başlıklı 16. maddesinde "*1 (BİR) yıldır. Sözleşmede taraflar ihtilaf çıkmadığı takdirde sözleşme süresi kendiliğinden daha uzun ve opsiyonlu olarak uzayacaktır.*" ifadeleri yer almaktadır. Söz konusu ifadelerden, UNTAD ile bayileri arasında akdedilen sözleşmelerin ve dolayısıyla rekabet etmeme yükümlülüğünün belirsiz süreli olarak düzenlendiği anlaşılmaktadır.
- (16) 2002/2 sayılı Tebliğ'de, sağlayıcının dikey anlaşma konusu mal veya hizmetleri sağladığı ilgili pazardaki pazar payının %30'u aşmaması ve dikey anlaşmanın aynı Tebliğ'in "*Anlaşmaları Grup Muafiyeti Kapsamı Dışına Çıkaran Sınırlamalar*" başlıklı 4. maddesinde yer verilen rekabet sınırlamalarını içermemesi durumunda, anlaşmanın 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesindeki yasaklamadan muaf olacağı hükme bağlanmıştır. İlaveten, 2002/2 sayılı Tebliğ'in "*Rekabet Etmeme Yükümlülüğü*" başlıklı 5. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde, Tebliğ kapsamında tanınan muafiyetin "*Alıcıya getirilen belirsiz süreli veya süresi beş yılı aşan rekabet etmeme yükümlülüğüne*" uygulanamayacağı düzenlenmiştir.
- (17) Bununla birlikte, UNTAD ile bayileri arasında akdedilen ilk sözleşmenin tarihinin 15.05.2017 olduğu ve soruşturma tarihi olan 13.07.2023 itibarıyla ilgili sözleşmenin devam ettiği anlaşılmaktadır. İlk sözleşme tarihinin 15.05.2017 olduğu dikkate alındığında rekabet etmeme yükümlülüğü getirilebilecek azami beş yıllık süre 15.05.2022 tarihi itibarıyla sona ermektedir. Sözleşmenin hâlihazırda devam ettiği dikkate alındığında, UNTAD'ın bayilerine getirmiş olduğu belirsiz süreli rekabet etmeme yükümlülüğü süresinin beş yılı aşması sebebi ile 2022/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinin kapsamı dışına çıktığı anlaşılmaktadır.

- (18) UNTAD'ın bayileri ile akdetmiş olduğu ve her yıl yenilenmek suretiyle süresiz olarak devam eden bayilik sözleşmeleri bütüncül olarak değerlendirildiğinde, UNTAD'ın bayilerinin belirli bir bölge dışına yapacakları hem aktif hem de pasif satışları kısıtlamak ve alıcılarına rekabet etmeme yükümlülüğü getirmek suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında rekabet sorunlarına yol açtığı değerlendirilmiştir.
- (19) Söz konusu rekabet sorunlarına ilişkin olarak UNTAD tarafından sunulan Taahhüt Metni'ne aşağıda yer verilmiştir.

H.2. UNTAD Tarafından Sunulan Taahhüt Metni

- (20) UNTAD tarafından hazırlanan Taahhüt Metni, 14.12.2023 tarih ve 46049 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir. Taahhüt Metni aşağıdaki gibidir:
- “1- İşbu taahhüt metni kapsamında sunulan taahhütler ile Aksaray Unlu Mamülleri Gıda Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi'nin alıcılarının satış yapacakları bölgeleri kısıtlaması ve alıcılarına rekabet etmeme yükümlülüğü getirmesi uygulamaları neticesinde ortaya çıkan rekabet sorunlarının giderilmesi amaçlanmaktadır.*
- 2- İşbu metin ile Aksaray Unlu Mamülleri Gıda Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi tarafından bayiler ile münhasıran çalışılmayacağı ve aktif ve pasif satışların kısıtlanmayacağı taahhüt edilmektedir. Ayrıca işbu metin ile Aksaray Unlu Mamülleri Gıda Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi ile bayileri arasında akdedilen sözleşmelerde yer alan rekabet etmeme yükümlülüğüne ilişkin hususların, sözleşmenin süresi ve rekabet etmeme yükümlülüğünün kapsamının gözden geçirilerek revize edileceği taahhüt edilmektedir.*
- 3- İşbu taahhüt kapsamındaki fiili uygulamalara kısa kararın tebliği itibarıyla son verilecek, sözleşmelerin değiştirilmesi ise gerekçeli kararın tebliği tarihinden itibaren 3 ay içerisinde yerine getirilecektir.*
- 4- Taahhüt metni kapsamında yer verilen taahhütler, Aksaray Unlu Mamülleri Gıda Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi'nin hem alıcılarıyla imzalayacağı sözleşmeleri hem de fiili uygulamaları içermektedir.*
- 5- İşbu taahhüt, Aksaray Unlu Mamülleri Gıda Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi'nin bayiler ile akdettiği eski sözleşmelerin iptal edilerek yeni sözleşmeler yapılması ve Rekabet Kurulunca tespit edilen rekabet sorunlarına yol açan fiili uygulamalara son verilmesi yoluyla uygulanacaktır.*
- 6- Bayilerle imzalanacak yeni sözleşme örneği bu taahhüt metninin ekinde sunulmaktadır.*
- 7- İşbu taahhüt ile Kurulca tespit edilen rekabet sorunlarını gündeme getiren sözleşme hükümleri revize edilerek ve rekabet sorunu oluşturan fiili uygulamalara son verilerek rekabet sorunu çözülecek ve taahhüdün kabul edilmesi halinde bayiler ile yapılan yeni sözleşmeler ve örnekleri değişikliklerin tamamlandığı tarihte veya en geç işbu metinde öngörülen süre sonunda Kurula tevsik edilecektir.*
- 8- İşbu metin ile sunulan taahhüdün rekabet sorunlarını giderebileceğini ve işbu metinde belirtilen şartlarla taahhüdü yerine getirmeyi kabul ettiğimizi bildiririz.”*
- (21) UNTAD tarafından sunulan Taahhüt Metni'nin ekinde yer alan, “PERAKENDE BAYİLİK SÖZLEŞMESİ” başlıklı yeni bayilik sözleşmesi örneğinde, UNTAD'ın alıcılarının satış yapacakları bölgeleri kısıtlayan hükümlerin, rekabet etmeme yükümlülüğünü

düzenleyen hükmün ve ayrıca sözleşme süresini düzenleyen hükmün revize edildiği ve sözleşmeye;

- "DAĞITIM ALANLARI VE SATIŞ HATALARI" başlıklı maddeye "*BAYİ ile ŞİRKET karşılıklı görüşmeler neticesinde BAYİ'nin bu sözleşmeye konu faaliyet alanının ..... ili ..... ilçeleri..... olduğuna karar vermişlerdir. Ancak bu durum hiç bir şekilde BAYİ'ye münhasıran yetki verildiği anlamına gelmemektedir. Bu anlamda BAYİ'nin faaliyet alanı dışında aktif ve pasif satış yapma hakkı bulunmakta olup, ŞİRKET tarafından kısıtlanamaz. Benzer şekilde ŞİRKET'in ve ŞİRKET'in diğer bayilerinin BAYİ'ye belirlenen faaliyet alanında aktif ve pasif satış yapma hakkı mevcut olup, bu durum hiç bir şekilde kısıtlanamaz.*" ve
- "SÖZLEŞME SÜRESİ" başlıklı maddeye "*İşbu bayilik sözleşmesinin süresi 3 yıldır. Taraflar 3 yıllık sürenin dolmasından en geç 1 (Bir) Ay önce her iki tarafın karşılıklı ve yazılı olarak bildirmeleri ve karşılıklı teyit etmesi ile iş bu sözleşmeyi 5 (beş) yılı geçmemek üzere belirli bir süreyle uzatabilirler. Aksi takdirde sözleşme kendiliğinden ve sürenin bitimi ile son bulmuş olacaktır.*" ve
- "REKABET HÜKÜMLERİ" başlıklı maddeye "*BAYİ, sözleşme süresi içerisinde ŞİRKET'in yazılı izni olmadıkça UNTAD'ın rakibi olan teşebbüslerin ve paketlenmiş ekmek üreticilerinin mal ve ürünlerini satmayacaktır.*"

hükümlerinin eklendiği görülmektedir.

- (22) Ayrıca taahhüt sürecinin konusu olmamakla birlikte, UNTAD'ın alıcılarının yeniden satış fiyatını belirlemeye yönelik uygulamaları dosya kapsamında incelenmiştir. UNTAD'ın bayileri ile akdetmiş olduğu tip sözleşmede "*BAYİ satış noktalarına tavsiye edilen (psf) perakende satış fiyatlarına uyulmasını sağlayacaktır.*" ifadesinin yer aldığı görülmektedir. Taahhüt Metni'nin ekinde yer alan "*PERAKENDE BAYİLİK SÖZLEŞMESİ*" başlıklı yeni bayilik sözleşmesinde ise, bayiyi yeniden satış fiyatını belirlemeye yönlendiren bu hükmün kaldırıldığı, ayrıca bayinin kendi satış fiyatını belirlemekte serbest olduğunu açıkça düzenleyen yeni bir hükmün eklendiği görülmüştür. UNTAD'ın alıcılarının yeniden satış fiyatlarını belirlemesi uygulamaları bakımından yürütülen uzlaşma süreci sonunda alınan 09.11.2023 tarihli ve 23-53/999-363 sayılı Kurul kararı ile soruşturma söz konusu uygulamalar bakımından sonlandırılmıştır. Taahhüt Metni ekinde yer alan yeni bayilik sözleşmesinde söz konusu hükümlere yer verilmemiş olmasının uzlaşma kararı ile uyumlu olduğu değerlendirilmiştir.

H.3. Taahhüt Metninin Değerlendirilmesi

- (23) 2021/2 sayılı Rekabeti Kısıtlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hâkim Durumun Kötüye Kullanılmasına Yönelik Önerilerde ve Soruşturmalarda Sunulacak Taahhütlere İlişkin Tebliğ'in (2021/2 sayılı Tebliğ) ilgili hükümleri çerçevesinde, UNTAD'ın taahhüt sunma talebi 28.09.2023 tarihli Kurul gündeminde görüşülmüş ve başvurunun süresi içinde ve usulüne uygun şekilde yapıldığı, UNTAD'ın alıcılarının satış yapacakları bölgeleri ve müşterileri kısıtlamaya ve alıcılarına rekabet etmeme yükümlülüğü getirmeye yönelik davranışlarının açık ve ağır ihlal olmadığı tespit edilerek UNTAD ile taahhüt görüşmelerine başlanmasına 23-46/871-M(1) sayılı karar verilmiştir.
- (24) UNTAD tarafından gönderilen Taahhüt Metni'nin 2021/2 sayılı Tebliğ'in 8. maddesinde belirtilen şekil ve içerik şartlarını sağladığı tespit edilmiştir. Taahhüt Metni'nin 2. maddesinde, UNTAD'ın bayileri ile münhasıran çalışmayacağı ve bayilerin aktif ve pasif satışlarının kısıtlanmayacağı taahhüt edilmiştir. Ayrıca UNTAD ile bayileri

arasında akdedilen sözleşmelerde yer alan rekabet etmeme yükümlülüğüne ilişkin hususların, sözleşmenin süresi ve rekabet etmeme yükümlülüğünün kapsamının gözden geçirilerek revize edileceği taahhüt edilmiştir. Bununla beraber, 2021/2 sayılı Tebliğ'de yer alan "*Tarafların Kanuna uyacaklarına ilişkin genel beyanları taahhüt niteliği taşımaz.*" hükmü ile uygun olacak şekilde, Taahhüt Metni'nin ekinde yer alan yeni bayilik sözleşmeleri ile alıcıların satış yapacakları bölgeleri kısıtlanmasına ve bayilere belirsiz süreli rekabet etmeme yükümlülüğü getirilmesine yol açan hükümlerin rekabet sorunlarını giderecek şekilde değiştirileceği ve bayilerle Taahhüt Metni'nin ekinde yer alan "PERAKENDE BAYİLİK SÖZLEŞMESİ" başlıklı yeni bayilik sözleşmesinin gerekçeli kararın tebliğinden itibaren üç ay içinde imzalanacağı belirtilmiştir.

- (25) UNTAD tarafından gönderilen Taahhüt Metni'nin ekinde yer alan "PERAKENDE BAYİLİK SÖZLEŞMESİ"nin ilgili hükümleri incelendiğinde; UNTAD ile bayileri arasında münhasırlık ilişkisinin bulunmayacağı, UNTAD'ın bayilerine yönelik aktif ve pasif satış yasağı getirmeyeceği, bayilere getirilen rekabet etmeme yükümlülüğünün UNTAD'ın rakiplerine ait ürünler bakımından sözleşme süresi ile kısıtlandığı, sözleşme süresinin belirli süreli olarak belirlendiği ve ancak tarafların mutabakatı ile beş yılı aşmayacak şekilde sözleşmenin yenilenebileceği görülmektedir. Söz konusu düzenlemelerin soruşturma kapsamındaki rekabet sorunlarını ortadan kaldırmaya elverişli olduğu değerlendirilmiştir.
- (26) Ayrıca Taahhüt Metni'nin 3. maddesinde, sözleşmeler haricinde fiili uygulamalara da kısa kararın tebliği itibarıyla son verileceği ifade edilmiştir. Dosya kapsamında tespit edilen rekabet sorunlarının bayilik sözleşmelerindeki hükümlerden kaynaklandığı göz önüne alındığında, tip sözleşmede yer alan UNTAD'ın bayilerinin satış yapacağı bölgelerin kısıtlanmasına yönelik ve UNTAD bayilerine belirsiz süreli rekabet etmeme yükümlülüğü getiren hükümlerin revize edilmesi ve bunların yanında bu sonuçları doğuran fiili uygulamalara da son verilmesinin, bu kapsamda ortaya çıkan rekabet sorunlarıyla orantılı ve bu sorunları gidermeye elverişli olduğu değerlendirilmiştir.
- (27) Taahhüt Metni'nin 6. maddesinde yer alan, UNTAD'ın bayileri ile yapacağı yeni sözleşmelerin, sözleşme değişikliklerinin tamamlandığı tarihte ya da en geç değişikliklerin tamamlanması için öngörülen gerekçeli kararın tebliğinden itibaren üç aylık süre sonunda Kuruma tevsik edileceği hususu, ilgili taahhüdün kısa sürede yerine getirilebilir ve etkili şekilde uygulanabilir olduğunu göstermektedir.
- (28) UNTAD'ın soruşturma konusu mal ve hizmetleri sağladığı ilgili pazardaki pazar payının 2022 yılı itibarıyla %(.....) olduğu ve bu kapsamda UNTAD ile bayileri arasında imzalanan sözleşmelerin 2002/2 sayılı Tebliğ çerçevesinde ele alınabileceği görülmektedir. Sonuç olarak UNTAD tarafından gönderilen Nihai Taahhüt Metni ve ekinde sunulan "PERAKENDE BAYİLİK SÖZLEŞMESİ" başlıklı yeni bayilik sözleşmesinin bu haliyle 2002/2 sayılı Tebliğ ile uyumlu olduğu değerlendirilmiştir.
- (29) 2021/2 sayılı Tebliğ'in 10. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca UNTAD tarafından sunulan Taahhüt Metni ve ekinde yer alan "PERAKENDE BAYİLİK SÖZLEŞMESİ" başlıklı yeni tip bayilik sözleşmesinin soruşturma konusu rekabet sorunlarını giderecek nitelikte olduğuna ve bu çerçevede taahhütlerin UNTAD açısından bağlayıcı hale getirilerek soruşturmaya son verilmesine karar verilmiştir.

I.SONUÇ

- (30) Rekabet Kurulunun 13.07.2023 tarihli ve 23-31/594-M sayılı kararı uyarınca yürütülen soruşturma kapsamında;
- Aksaray Unlu Mamüleri Gıda Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi tarafından sunulan ve Kurum kayıtlarına 14.12.2023 tarih ve 46049 sayı ile intikal eden nihai taahhüt metninin dosya kapsamında tespit edilen rekabet sorunlarını giderebilecek nitelikte olması nedeniyle kabulüne ve ilgili teşebbüs açısından bağlayıcı hale getirilmesine,
  - 13.07.2023 tarihli ve 23-31/594-M sayılı Kurul kararı uyarınca yürütülen soruşturmanın alıcıların satış yapacakları bölgelerin ve müşterilerin kısıtlanmasına ve alıcılara rekabet etmeme yükümlülüğü getirilmesine yönelik eylemler bakımından sonlandırılmasına

gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.